

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ SİSTEMLERİ TETKİK GÖREVLİSİ

ÇALIŞMA ALANLARI VE KİŞİSEL ÖZELLİKLER

TS 18001 standardında tanımlanmış şartlara göre İş Sağlığı ve Güvenliği yönetim sistemlerinin oluşturulması, uygulanması ve iyileştirilmesi faaliyetlerini gerçekleştirebilecek ve İş Sağlığı ve Güvenliği yönetim sistemi temsilcisi olarak görev yapabilecek kişi. Buna ilaveten, birinci ve ikinci taraf tetkikleri organize edebilecek, iç tetkikçi olarak görev yapabilecek ve yönetim sistemi ile ilişkili konularda dış kuruluşlarla işbirliği yapabilecek kişi.

Ayrıca, tetkik uygulamaları hakkında güncel ve gerçek bilgiye sahip olmak ve bir tetkik programını yönetmek ve TS EN ISO 19011 standardı ile bağlantılı olarak TS 18001 standardına uygunluğu değerlendirmek için yapılan her türlü İş Sağlığı ve Güvenliği tetkiki için gerekli yönetim becerilerini uygulayabilme becerisine sahip olmak. Buna ek olarak tetkik ekibi başkanı olarak görev yapabilecek kişi.

YETERLİLİK ŞARLARI

Beceriler ve Bilgi Düzeyi

Aday, asgari ön lisans mezunu olmalıdır. Lisans mezunları, en az 2 yılı İş Sağlığı ve Güvenliği konularında olmak üzere asgari 4 yıllık tam zamanlı iş tecrübesine sahip olmalıdır.

Ön lisans mezunları en az 2 yılı İş Sağlığı ve Güvenliği konularında olmak üzere asgari 6 yıllık tam zamanlı iş tecrübesine sahip olmalıdır.

Aday, İş Sağlığı ve Güvenliği yönetim sistemlerini, ilgili standartları ve norm dokümanları değerlendirebilmeli ve bunlarla ilişkili İş Sağlığı ve Güvenliği yönetimi tekniklerini uygulayabilmelidir. Bu, aşağıdaki bilgi ve becerilerin gösterilmesini içermektedir;

- İş Sağlığı ve Güvenliği politikaları ve yöntemleri hakkındaki bilgisi,
- İş Sağlığı ve güvenliği tehlike tanımlaması, risk değerlendirmesi ve uygun kontrollerin belirlenmesi konularının temelini oluşturan prensipler, uygulamalar ve yöntemler hakkındaki bilgisi,
- İş Sağlığı ve Güvenliği boyutlarını belirleme ve değerlendirebilme becerisi,
- İlgili standartlar, rehber dokümanlar, kanunlar ve uygulama ilkelerinin uygulanması hakkındaki bilgisi,
- Yönetim Sistem standartları ve rehber dokümanlarının uygulanması hakkındaki bilgisi,
- Yönetim sistemlerinin entegrasyonu hakkındaki bilgisi ve becerisi,
- Tetkik yöntemleri hakkındaki bilgisi ve iç tetkik süreci yönetim becerisi,
- İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sisteminde çalışanların katılımını teşvik etme becerisi.

Tetkik Görevlisi adayları, tetkik uygulamaları hakkında kapsamlı ve güncel bilgiye sahip olmalı ve tetkiklerin gerçekleştirilmesinde ihtiyaç duyulan yönetim becerilerini uygulama kabiliyetine sahip olmalıdır.

Tetkik Görevlisi adayları, TS 18001 standardına uygunluğun değerlendirilmesini amaçlayan birinci, ikinci ve üçüncü taraf tetkikleri gerektiğinde sektörel hususlar ve TS EN ISO/IEC 17021 standardının şartlarını da dikkate alarak gerçekleştirebilmelidir.

BAŞVURU ŞARTLARI VE BAŞVURU DOKÜMANLARI

Öğrenim Durumu

Aday, asgari ön lisans mezunu olmalıdır. Asgari ön lisans mezunu olduğunu gösterir belgeyi başvuru esnasında TSE-PBM'ye ulaştırmalıdır.

Eğitim

Aday, aşağıda tanımlanmış konu başlıklarını içerecek kapsamda (belirli bir konuda bilgi ve beceriyi gösterir vasıflandırma kriterleri) asgari 150 saatlik mesleki eğitim almış olmalıdır. Adayın üniversite öğrenimi sırasında

İlgili kapsamda almış olduğu dersler, 150 saatlik mesleki eğitim süresinin hesaplanmasında kredisi oranında kabul edilebilmektedir.

- İş sağlığı ve güvenliği genel
- Yönetim sistemi
- İş sağlığı ve güvenliği hakkındaki yasal ve diğer şartlar
- Tehlikelerin ve risklerin en aza indirilmesi
- Gözden geçirme ve gözetim
- Tetkik etme
- Düzeltici ve önleyici faaliyetler
- Acil durumlar
- Dokümantasyon ve kayıtların kontrolü

Aday, asgari 150 saatlik mesleki eğitim almış olduğunu gösterir belgeleri/kayıtları başvuru esnasında TSE-PBM'ye sunmalıdır.

Aday, 150 saatlik ön eğitime ilave olarak 40 saatlik mesleki eğitim (İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Tetkik / Baş Tetkik Görevlisi eğitimi) almış olmalıdır;

Aday, 40 saatlik İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Tetkik / Baş Tetkik Görevlisi eğitimi almış olduğunu gösterir belgeleri/kayıtları TSE-PBM'ye sunmalıdır.

İş Deneyimi

Aday;

- Asgari 4 yıllık tam zamanlı iş tecrübesine sahip olmalıdır. Ön lisans mezunları için bu süre 6 yıldır.
- Toplam iş tecrübesinin en az 2 yılı İş Sağlığı ve Güvenliği yönetimi alanında olmalıdır.

Aday, asgari 4 yıllık tam zamanlı iş tecrübesine (ön lisans mezunları için 6 yıllık iş tecrübesi) ve asgari 2 yıllık İş Sağlığı ve Güvenliği yönetimi tecrübesine sahip olduğunu gösterir belgeleri/kayıtları başvuru esnasında TSE-PBM'ye sunmalıdır.

Bu belgelere/kayıtlara ek olarak aşağıda belirtilen ve adayla TSE-PBM arasında sözleşme niteliği taşıyan formların doldurularak adayın nüfus cüzdanı fotokopisi ve dekont ile birlikte başvuru esnasında TSE-PBM'ye sunmalıdır;

- **PBM-Fr-MR-015** “Avrupa Kalite Teşkilatı Kategorileri Belgelendirme Başvuru Formu”nun doldurulmuş örneği
- **PBM-Fr-MR-046** “Belgeli Personel Taahhüt Formu”nun doldurulmuş örneği – TS EN ISO/IEC 17024, TS EN ISO 19011 kuralları ile EOQ ve TÜRKAK rehber dokümanları çerçevesinde hazırlanmış içerikteki belgeli personel için etik davranış taahhütnamesi

Tetkik Deneyimi

Aday, belgelendirmeden önceki 3 yıl içerisinde ISO 19011 standardının güncel revizyonunda tanımlanmış şartlar çerçevesinde gerçekleştirilmiş ve toplam tetkik süresi 20 günden az olmayacak şekilde asgari 4 tam İş Sağlığı ve Güvenliği yönetim sistemi tetkiki (TS 18001 standardının tüm maddelerinin kapsandığı) gerçekleştirmelidir. Asgari toplam tetkik süresi olan 20 günün en az 12 günü saha denetimi şeklinde gerçekleştirilmiş olmalıdır.

Aday, tetkik deneyiminin İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemleri Tetkik Görevlisi olarak belgelendirilmek için yeterli olduğunu gösterir belgeleri/kayıtları başvuru esnasında TSE-PBM'ye sunmalıdır.

Aday, ayrıca **PBM-Fr-MR-048** “Tetkik Görevlisi Faaliyet Tasdik Formu”nu doldurularak başvuru esnasında TSE-PBM'ye sunmalıdır.

Belgelendirme Başvurusu Prosedürü

Başvuru Adresi

Tüm başvurular Türk Standardları Enstitüsü Personel Belgelendirme Müdürlüğü Necatibey Cad. No.112 Bakanlıklar 06100 ANKARA adresine yapılır.

Başvuruların Değerlendirilmesi

Başvuru için gerekli belgeler/kayıtlar başvuru sahibi tarafından TSE-PBM'ye ulaştırılır ve TSE-PBM tarafından belgeler/kayıtlar incelenerek başvuru değerlendirilmesi yapılır.

Ön inceleme amacıyla başvuru dokümanlarını TSE-PBM'ye ulaştıran adaylar, **altı ay** içerisinde başvurularını yenilemedikleri takdirde başvuruları geçersiz sayılacaktır.

Adayın Bilgilendirilmesi

Başvuran adaya başvurusunun değerlendirme sonucu hakkında ve sınav katılımcılarına sınav yeri ve tarihi konusunda yazılı olarak, telefon, faks veya e-mail yöntemlerinden uygun olanı kullanılarak bilgilendirme yapılır.

SINAV VE BELGELENDİRME SÜRECİ

Belgelendirme Sürecine Kabul İçin Başvuru

Belgelendirme şartları, başvuru şartları ve yukarıda eğitim başlığı altında tanımlanmış konu başlıklarını kapsayacak şekilde hazırlanmış sorulardan oluşan sınavdan başarılı olmayı içermektedir.

Sınav İçin Ön Koşullar ve Sınav Prosedürü

Sınav İçin Temel Koşullar

Belgelendirme sınavları yazılı ve sözlü aşamalarından oluşmaktadır.

Yazılı ve sözlü sınavların sonuçları ayrı ayrı değerlendirilmektedir. Aday, yazılı ve sözlü sınavların her birinden 60 veya üzeri puan aldığı takdirde sınavda başarılı olmuş kabul edilmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemleri Tetkik Görevlisi Sınavı

İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemleri Tetkik Görevlisi / Aday Tetkik Görevlisi sınavı yazılı aşaması 20 adet çoktan seçmeli ve 4 adet klasik sorudan oluşmaktadır.

Sözlü sınav, İş Sağlığı ve Güvenliği yönetim sisteminin tetkiki konusunda bir senaryonun/vakanın açıklanmasını esas almaktadır. Aday, kendisine verilen senaryo/vaka için yeterli bir çözüm geliştirmeli ve sınav heyetine bu çözümü göstermelidir.

Sınav Sonuçlarının Değerlendirilmesi

Sınav sonuçları Teknik Sorumlu tarafından adaya sertifika düzenlenmesinin uygun olup olmadığı konusunda TSE EOQ Belgelendirme Komitesi için teklif niteliği taşıyan tavsiye kararını vermek üzere TSE-PB Müdürünün onayına sunulur. Belgelendirmeye ilişkin nihai karar TSE-EOQ Belgelendirme Komitesi tarafından verilir.

İlk sınav hakkında başarısız olan adayların ikinci sınav haklarını, katılmış oldukları ilk sınav tarihini takip eden 1 (bir) yıl içinde kullanmaları gerekmektedir.

1. sınav tarihini takip eden 1 (bir) yıl içinde 2. sınav hakkı kullanılmadığı takdirde (Adayın başarısız olduğu sınav tarihini takip eden 1 (bir) yıl içinde TSE-PBM tarafından aynı kategoride herhangi bir sınav organizasyonu gerçekleştirilmezse veya adayın gerçekleştirilen sınavlara katılmasına engel 6 ayı geçmeyen mücbir sebeplerde) aday, TSE EOQ Kategorileri Personel Belgelendirme Komitesi kararı doğrultusunda 2. sınav hakkını 1 (bir) yıllık

sürenin tamamlanmasını müteakip veya mücbir sebebin adayın sınavlara katılımını engelleme durumunun ortadan kalkmasından sonra (azami 6 ay) gerçekleştirilecek olan 2 (iki) sınav organizasyonundan birine katılarak kullanmak durumundadır.

2. sınav hakkında başarısız olan veya 2. sınav hakkını yukarıda belirtilen şartlar dahilinde kullanmayan adaylar belgelendirilmek üzere tekrar başvurduklarında ilk belgelendirme başvurusu için aranan şartlara tabidir.

Sınav sonuçları, sahtekarlık nedeniyle geçersiz sayılan adaylar, TSE-PBM'ye yeniden başvurmadan önce **en az bir yıl** beklemek zorundadır.

Belgelendirme Kararları

Karar Alma Süreci ve Belgelerin Düzenlenmesi

Ön koşulları sağladığına dair yeterli delil bulunan ve yazılı ve sözlü sınavlardan başarılı olmuş adaylar için Personel Belgelendirme Müdürü'nün teklifi ve TSE EOQ Belgelendirme Komitesinin kararı ile belgelendirme kararı verilir.

Belge Süresi

Belgelerin geçerlilik tarihleri sertifikalar üzerinde belirtilmekte ve TSE EOQ Belgelendirme Komitesinin belgelendirme kararlarını verdiği tarihten **3 yıl** sonra belgelerin geçerlilik süreleri tamamlanmaktadır. Belge yenileme işlemi, tekrar belgelendirme süreci başarıyla tamamlandığında gerçekleştirilir.

Belge Değiştirilmesi

Geçerlilik süresi dolmamış bir sertifika üzerinde yer alan, belge sahibi ile ilgili bilgilerde değişiklik olması ve belge sahibinin söz konusu değişiklikleri belirten gerekli belgelerle birlikte başvurusu durumunda, belge ücreti alınarak TSE-PBM tarafından yeniden sertifika düzenlenir.

Geçerliliğini yitirmiş olan sertifikanın aday tarafından başvuru sırasında TSE-PBM'ye teslim edilmesi gerekir.

Yeni düzenlenen belgeler ve belge değişikliğinin gerekçesine ilişkin kayıtlar adayın dosyasında arşivlenir.

Belge Sahiplerinin Yükümlülükleri

Belgeli personel, ilk belgelendirme veya yeniden belgelendirme başvurusu sırasında doldurarak TSE-PBM'ye teslim ettiği **PBM-Fr-MR-046** "Belgeli Personel Taahhüt Formu"nda belirtilen kurallar çerçevesinde belgesini kullanmakla yükümlüdür.

Buna ek olarak, belge sahibi, belge üzerindeki bilgilerin veya iletişim bilgilerinin değişmesi durumunda TSE-PBM'ye bu değişiklikleri bildirmek zorundadır.

TEKRAR BELGELENDİRME

Tekrar belgelendirilmek üzere başvuruda bulunan bir aday tarafından aşağıdaki şartların karşılanması ve bu şartların karşılandığını kanıtlar belgelerin/kayıtların yeniden belgelendirme başvurusu esnasında PBM-Fr-MR-038 "Avrupa Kalite Teşkilatı Kategorileri Tekrar Belgelendirme Başvuru Formu"nun doldurulmuş örneği ile birlikte TSE-PBM'ye sunulması gerekmektedir;

- Belgeli olduğu süre içerisinde tetkikte geçen süre en az 12 gün olacak şekilde asgari 3 adet tam çevre yönetim sistemi tetkiki gerçekleştirmiş olmak,
- Tetkikte geçen asgari 12 günlük sürenin en az 8 gününü saha tetkikinde geçirmek,
- Belgeli olduğu süre içerisinde kendisi ve işi ile ilgili yasal bir işlem yapılmadığına dair yazılı beyanda bulunmak - bu amaçla TSE-PBM tarafından yayınlanmış **PBM-Fr-MR-046** "Belgeli Personel Taahhütnamesi" ve **PBM-Fr-MR-038** "Tekrar Belgelendirme Başvuru Formu"nun ilgili bölümünün aday tarafından doldurularak imzalanması gerekmektedir.
- Aşağıdaki konuları kapsayabilecek asgari 2 günlük eğitim almış olmak;

- Standartlar ve İş Sağlığı ve Güvenliği mevzuatındaki değişiklikler ve gelişmeler
- Yeni yöntemler ve cihazlar
- İş Sağlığı ve Güvenliği teknolojileri ve/veya yöntemleri

Yeniden belgelendirilmek üzere TSE-PBM'ye başvuruda bulunan kişiler, belge bitiş tarihlerinden itibaren **en geç iki yıl** içerisinde bu başvurularını tamamlamak zorundadırlar. Bu şartlar kapsamında başvuruda bulunan kişiler için tekrar eğitime ve sınava girmelerine gerek olmaksızın tekrar belgelendirme işlemi yapılır.

Belgeli personel, belgesinin geçerliliğinin bitiş tarihinden sonraki 2 yıl bittikten sonra başvuruda bulunur ise ilk belgelendirme şartları geçerlidir.

Yeniden belgelendirme başvurusu yapılabilecek son tarih, belge bitiş tarihi ve benzeri sürelerin takibi **belgeli personelin sorumluluğundadır.**

Yeniden belgelendirme kararı, TSE-PB Müdürü'nün teklifi ve TSE EOQ Belgelendirme Komitesinin onayı ile verilir. Belge kararının verilmesini takiben TSE-PBM tarafından adaya başvurduğu belgelendirme kategorisinde yeniden belgelendirilmiş olduğunu gösterir sertifika düzenlenir.

BELGELİ PERSONEL GÖZETİMİ

İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemleri Tetkik Görevlisi kategorisinde belgelendirilen kişiler belgelerinin geçerlilik süresi boyunca **en az bir kez** olmak üzere gözetim amacıyla izlemeye alınır.

TALİMATA AYKIRI HAREKET

TSE tarafından belge kullanma sözleşmesi feshedilen kişinin yeni başvuru yapabilmesi için fesih tarihinin üzerinden bir yıl süre geçmesi gereklidir.

Belge almak için başvuran kişiler, belgelendirme hükümlerine ve **PBM-Fr-MR-046** "Belgeli Personel Taahhüt Formu" ile **PBM-Fr-MR-015** "Avrupa Kalite Teşkilatı Başvuru Formu"nda belirtilen şartlara eksiksiz olarak uymayı kabul etmiş sayılır.

Belge kullanma hakkı kişiyi, kanun, tüzük, kararname, yönetmelik, şartname ve diğer mevzuat hükümlerine uyma yükümlülüklerinden kurtaramaz.

Kişi, TSE kararlarına, bunların tebellüğü tarihinden itibaren en geç 15 gün içerisinde itiraz edebilir. İtirazın incelenmesinden sonra TSE'nin vereceği karar kesindir.

ŞİKÂYETLER

TSE-PBM tarafından belgelendirilen personel hakkındaki şikâyetleri almak için üç yöntem vardır:

- 1- Şikayet sahibinin belgegeçer gibi herhangi bir yazılı yöntemle başvurusu,
- 2- İlgili taraflarca WEB sayfasında yer alan PBM-Fr-MR-047 "Şikayet Formu" nun TSE-PBM'ye ulaştırılması.
- 3- Belgelendirilen personelin sertifika ile birlikte kendisine verilen PBM-Fr-MR-047 "Şikayet Formu" ile hakkında yapılan şikayeti 15 gün içinde TSE-PBM'ne ulaştırması.

Şikayetlerin Ele Alınması

TSE-PBM'ye ulaşan şikayetlerin değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki sonuçlar ortaya çıkabilir;

- Şikayetin reddi,
- Şikayet nedenine bağlı olarak belgenin iptali veya tekrar belgelendirmenin reddi için belgelendirme alt komitesine sunulması,
- Gerekli görülen düzeltici işlemleri ve düzeltici faaliyetlerin başlatılması,
- Gerekli diğer önlemlerin alınması.

Şikayete konu olan belgeli personel ise verilen karar hakkında 15 gün içinde bilgilendirme yapılır. Ayrıca şikayetler hakkında verilen karar belgeli personelin kişisel dosyasına kaydedilir. Karar, ilgili tüm taraflara bildirilinceye kadar takip altında tutulur.

Şikayetler TSE-PBM'ye ulaşmasından itibaren 30 gün içinde sonuçlandırılır. Eğer bu süre sonunda sonuca ulaşılamazsa ilgili taraflar yapılan işlemler ve takip edilecek süreç hakkında bilgilendirilir.

İTİRAZLAR

İlgili kişi kişisel bilgilerini belge/ aday numarasını, belge tarihini de belirterek itiraz nedenini delilleriyle birlikte TSE-PBM'ye yazılı olarak ulaştıracaktır.

TSE-PBM tarafından itiraza ilişkin yapılan değerlendirme sonucunda alınan karar itiraz sahibine 30 gün içinde bildirilir.

Eğer bu süre sonunda sonuca ulaşılamazsa itiraz sahibi yapılan işlemler ve takip edilecek süreç hakkında bilgilendirilir.

BELGENİN ASKIYA ALINMASI

Belgenin askıya alınması belgeli kişinin belgelilik statüsünün geçici bir süre ile durdurulması işlemi olup bu süre en fazla 6 ay ile sınırlıdır.

Askı süresince belgeli kişi belgesini askı kararının bildirildiği tarihten itibaren en geç 15 gün içinde TSE-PBM'ye ulaştırmak ve belgenin kullanımını derhal durdurmak zorundadır. Bu hususlardaki herhangi bir ihmal belgenin iptaline yol açar.

Belgenin askıya alınması aşağıdaki durumlarda söz konusu olur:

- Belgeli kişi hakkında uzmanlık yaptığı alanla ilgili mesleki davranışları ile ilgili şikayet olması,
- Belgeli Personel Taahhütnamesi ve diğer belgelendirme ile ilgili TSE-PBM dokümanlarında veya ilgili belgelendirme Standard ya da referans dokümanlarında belirtilen hükümlere aykırı fiil veya durum,
- Belgelendirilme durumuna yanlış atıf veya belgenin uygunsuz kullanımı.
- Gözetim faaliyeti sonucunda gözetim puanının yetersiz olması
- Belgeli kişinin sağlık durumunun uzun süreli olarak mesleğini icrasını imkânsız kılması.

BELGENİN GERİ ALINMASI VE İPTALİ

Belgenin geri alınması aşağıdaki durumlarda söz konusu olur. Bu durumda ilgili kişiye yazılı olarak bilgi verilir.

- Belgeli kişi hakkında şikayet olması,
- Belgeli Personel Taahhütnamesi, diğer belgelendirme ile ilgili TSE-PBM dokümanlarında veya ilgili belgelendirme Standard ya da referans dokümanlarında belirtilen hükümlere aykırı fiil veya durum,
- Belgelendirilme durumuna yanlış atıf veya belgenin uygunsuz kullanımı.
- Belgeli kişinin ölümü ya da sağlık durumunun kalıcı olarak mesleğini icrasını imkânsız kılması

Belgesi geri alınan veya iptal edilen kişiler belgelerinin asıllarını 30 gün içinde TSE-PBM'ye göndermek zorundadırlar.

Belgesi iptal edilen kişi, karar kendisine ulaştırıldığında derhal belgenin kullanımını durdurmak ve durumu işveren ya da diğer ilgili taraflara bildirmek zorundadır.

Orijinal kaynak: <http://www.tse.org.tr/docs/personel-belge/isgtetik.doc?sfvrsn=0>